

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Urrila, Penna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Suhdanneindikaattoreiden käyttö talouskehityksen seurannassa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Makroekonomia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-04-17	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 83 + 4
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Suhdannevaihtelulla tarkoitetaan talouskasvun melko säännöllisesti toistuvaa vaihtelua pitkäaikaisen keskiarvokasvuvauhdin ympärillä. Eräänä tiedon lähteenä suhdannevaihteluita ja suhdannetilannetta seurattaessa voivat olla niin kutsutut suhdanneindikaattorit. Indikaattorit ovat tyypillisesti esimerkiksi yritys-kyselyjen aineistosta peräisin olevia aikasarjoja, joiden tarkoitus on kuvata ja erityisesti ennakoita suhdannetilannetta (niin kutsutut ennakoivat suhdanneindikaattorit). Tunnetuimpia Suomen taloutta kuvaavia suhdanneindikaattoreita ovat Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) Suhdannebarometrin aineistosta saadut indikaattorit ja toisaalta OECD:n sekä EU:n komission laskemat niin sanotut yhdistelmäindikaattorit.</p> <p>Tässä tutkielmassa tarkastellaan suomalaisten suhdanneindikaattoreiden kykyä kuvata teollisuustuotannon vaihteluita vuosina 1975–2000. Lisäksi on lyhyesti valotettu keskeisimpiä suhdanneindikaattoreihin ja -vaihteluihin liittyviä käsitteitä, kuvailtu indikaattoreiden tutkimukseen liittyviä menetelmiä ja selostettu suhdanneindikaattoreiden yhteyttä varsinaisiin suhdanne-ennusteisiin. Lopuksi on esitelty uudenlaisen, todennäköisyystyyppisen suhdanneindikaattorin taustalla oleva teoria ja muodostettu tällainen indikaattori Suomen teollisuustuotannon käännepesteitä ennakoimaan.</p> <p>Lähteinä on käytetty alan tutkimuksen lisäksi TT:n Suhdannebarometrin aineistoa, muita Suomen taloutta kuvaavia indikaattoriaikasarjoja sekä teollisuustuotanto- ja bruttokansantuotetilastoja. Indikaattoreiden osuvuuden tarkastelussa on käytetty useita eri menetelmiä kuten indikaattoriaikasarjojen ja teollisuustuotannon muutoksen välisen korrelaation analyysia sekä aikasarjojen käännepesteiden tarkastelua. Indikaattorin ja teollisuustuotannon muutoksen välistä kausaalisuutta on analysoitu Grangerin kausaalisuustestillä. Saatuja tuloksia on vertailtu aiempiin kotimaisiin ja ulkomaisiin tutkimuksiin.</p> <p>Tutkimuksen tulosten mukaan suhdanneindikaattoreita voidaan melko tarkasti käyttää lähiaikojen suhdannekehityksen arviointiin. Parhaat ennakoivat suhdanneindikaattorit kuten TT:n Suhdannebarometrin suhdannenäkymäindikaattori ovat kuvanneet teollisuustuotannon kehitystä varsin luotettavasti noin puoli vuotta etukäteen, ja myös tällaisten indikaattoreiden käännepesteet ovat lähes aina olleet ennen teollisuustuotannon käännepesteitä. Myöskään vääriä signaaleja suhdannekäänteistä ei juurikaan havaittu. Grangerin kausaalisuustestin tuloksista huomataan, että suhdannenäkymäindikaattori on erittäin merkittävä teollisuustuotannon kehityksen selittäjä. Tutkimuksen mukaan Suhdannebarometrin muuttujien osuvuus on myös jonkin verran parantunut 1990-luvulla, kun taas OECD:n yhdistelmäindikaattorin tarkkuus on heikentynyt. Todennäköisyystyyppisen suhdanneindikaattorin muodostaminen on vaihtoehtoinen tapa tehdä päätelmiä tulevasta suhdannekehityksestä indikaattoreiden avulla. Kokeilu tällaisen indikaattorin konstruoinniseksi Suomen aineistolla johti varsin hyviin tuloksiin. Todennäköisyysindikaattori antoi signaalin kaikista Suomen teollisuustuotannon käänteistä vuosina 1975–2000.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords suhdanneindikaattori suhdannevaihtelut teollisuustuotanto taloudelliset ennusteet			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			